

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
“ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ”, 2009-2011
Επικ. καθηγήτρια Μαρία Συμεωνάκη

ΑΘΗΝΑ '11

Copyright © Μαρία Συμεωνάκη, 2011.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν το συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
Μεθοδολογία.....	11
Παρουσίαση των αποτελεσμάτων.....	13
Συμπεράσματα.....	20
Βιβλιογραφία.....	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	25

Εισαγωγή

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Μεθοδολογία και Εφαρμογές στην Κοινωνική Πολιτική» (ΦΕΚ 262/1.3.2006, Υπουργική Απόφαση υπ’ αριθ. 14218/Β7), από το οποίο έχουν ήδη αποφοιτήσει 53 άτομα, ως κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (18 άτομα το ακ. έτος 2007-2008, 10 άτομα το ακ. έτος 2008-2009, 14 άτομα το ακ. έτος 2009-2010 και 11 άτομα το ακ. έτος 2009-2011). Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής έχει ως αντικείμενο την ανάδειξη και τη μελέτη της διεπιστημονικότητας των ζητημάτων που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη βαθύτερη γνώση των μεθοδολογικών εργαλείων και των εφαρμογών που προκύπτουν για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Όπως αναφέρεται και στον οδηγό σπουδών του Π.Μ.Σ. ο στόχος του είναι διττός:

1. Πρώτος στόχος είναι η παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων σε ζητήματα μεθοδολογίας κοινωνικών ερευνών, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής με εκτεταμένη χρήση Η/Υ (πληροφορική και των σχετικών πακέτων, SPSS κ.ά.) και
2. Δεύτερος στόχος είναι η εισαγωγή και η καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών στην επιστημονική έρευνα σε γνωστικά πεδία της κοινωνικής πολιτικής (εργασία και απασχόληση, κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία, ανισότητες και κοινωνική συνοχή, κλπ.) με τρόπο ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα να κατανοούν και να ερμηνεύουν την ύπαρξη και

την εξέλιξη των προβλημάτων στα πεδία της κοινωνικής πολιτικής, καθώς και να σχεδιάζουν και να εκπονούν τόσο την έρευνα όσο και να προτείνουν την εφαρμογή των αναγκαίων πολιτικών με την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους.

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απόκτηση γνώσεων στην Κοινωνική Πολιτική και σε αυτή τη βάση αρθρώνεται και το πρόγραμμα σπουδών. Έτσι τα δύο πρώτα εξάμηνα αφιερώνονται σε υποχρεωτικά μαθήματα ενώ το τρίτο και το τέταρτο εξάμηνο οδηγούν στην απόκτηση γνώσεων και εξειδίκευσης σε επιμέρους ζητήματα της κοινωνικής πολιτικής. Οι σπουδές καλύπτουν δύο ακαδημαϊκά έτη, δηλαδή τέσσερα εξάμηνα. Τα δύο πρώτα εξάμηνα περιλαμβάνουν μόνο υποχρεωτικά μαθήματα, το τρίτο εξάμηνο περιλαμβάνει δύο κύκλους μαθημάτων από τους οποίους επιλέγεται ο ένας ανάλογα με τις προτιμήσεις των φοιτητών και το τέταρτο εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας από κάθε φοιτητή/τρια.

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζονται ως εξής:

Στο Α΄ και Β΄ εξάμηνο σπουδών προσφέρεται κοινός κορμός υποχρεωτικών μαθημάτων - με εξαίρεση τα μαθήματα «Θεωρίες αγοράς εργασίας» και «Κοινωνική θεωρία και κοινωνική πολιτική» από τα οποία θα επιλέγεται το ένα ανάλογα με την επιλογή του κύκλου μαθημάτων του Γ΄ εξαμήνου (Πίνακας 1). Στο Γ΄ εξάμηνο σπουδών υπάρχουν δύο κύκλοι μαθημάτων. Οι φοιτητές επιλέγουν τον έναν από τους δύο κύκλους και τα τέσσερα από τα πέντε προσφερόμενα μαθήματα του κύκλου. Παρόλα αυτά, στις περιπτώσεις όπου οι φοιτητές επιθυμούν να εκπονήσουν τη διπλωματική τους εργασία σε ένα αντικείμενο που άπτεται και των δύο κύκλων μαθημάτων, μπορούν να επιλέξουν μαθήματα από τον κύκλο της επιλογής τους και ένα μάθημα από τον άλλο κύκλο. Οι κύκλοι μαθημάτων και τα προσφερόμενα μαθήματα φαίνονται στον Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 Προσφερόμενα μαθήματα κατά το 1ο έτος Π.Μ.Σ.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1ο Έτος Σπουδών – Α΄ εξάμηνο
Τίτλος Μαθήματος
Στατιστικές μέθοδοι στην κοινωνική έρευνα I
Σχεδιασμός δειγματοληπτικών κοινωνικών ερευνών
Σχεδιασμός προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής
Επιστημολογία και μέθοδοι κοινωνικών επιστημών
1ο Έτος Σπουδών – Β΄ εξάμηνο
Τίτλος Μαθήματος
Στατιστικές μέθοδοι στην κοινωνική έρευνα II
Ποιοτικές μέθοδοι στην κοινωνική έρευνα
Αξιολόγηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
1ο Έτος Σπουδών – Β΄ εξάμηνο
Τίτλος Μαθήματος
Θεωρίες αγοράς εργασίας
Κοινωνική θεωρία και κοινωνική πολιτική

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 Προσφερόμενα μαθήματα κατά το 2ο έτος Π.Μ.Σ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
2ο Έτος Σπουδών – Γ΄ εξάμηνο
Α΄ κύκλος μαθημάτων: Εργασία και πολιτικές απασχόλησης
Τίτλος Μαθήματος
Κοινωνική οικονομία και εφαρμογές στην απασχόληση
Σχεδιασμός και αξιολόγηση πολιτικών απασχόλησης
Νέες τεχνολογίες, οργάνωση της εργασίας και πολιτικές εκπαίδευσης-κατάρτισης
Εργασιακές σχέσεις και νέα εργασιακά πρότυπα
Μεθοδολογία και μέτρηση εισοδηματικών ανισοτήτων και φτώχειας
Μετανάστευση και εργασία
Β΄ κύκλος μαθημάτων: Κοινωνική προστασία και κοινωνική συνοχή
Τίτλος Μαθήματος
Μεθοδολογικές προσεγγίσεις της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ένταξης
Μέθοδοι και εφαρμογές δημογραφικής ανάλυσης
Κύκλος ζωής, απασχόληση και κοινωνική προστασία: μέθοδοι και εφαρμογές
Μεθοδολογικές προσεγγίσεις των ανισοτήτων και της κοινωνικής συνοχής στην

ύπαιθρο χώρα
Σχεδιασμός και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας των φύλων
Κοινωνική συνοχή και ευρωπαϊκοί θεσμοί

Στο Δ΄ εξάμηνο γίνεται η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας και η υποστήριξή της στο πλαίσιο ειδικού σεμιναρίου. Από τους 11 φοιτητές που αποφοίτησαν από το Π.Μ.Σ. ο ένας ακολούθησε την κατεύθυνση “Εργασία και πολιτικές απασχόλησης” και οι 10 την κατεύθυνση “Κοινωνική προστασία και κοινωνική συνοχή”.

Μετά την ολοκλήρωση δύο χρόνων λειτουργίας του Π.Μ.Σ. η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του προγράμματος προχώρησε στην αξιολόγησή του, σύμφωνα με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ., 22/10/2008). Οι εκθέσεις αξιολόγησης του Π.Μ.Σ. που λειτούργησε κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2006-2008, 2007-2009 και 2008-2010 διατίθενται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

http://www.koinpolpanteion.gr/pdf/evaluation_report_2006-2008.pdf

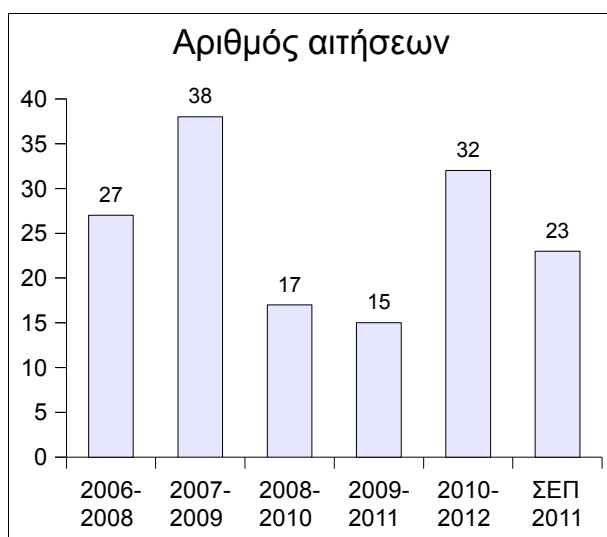
<http://www.koinpolpanteion.gr/pdf/pms-esaxiologhsh.pdf>

http://www.koinpolpanteion.gr/pdf/evaluation_report_2008-2010.pdf

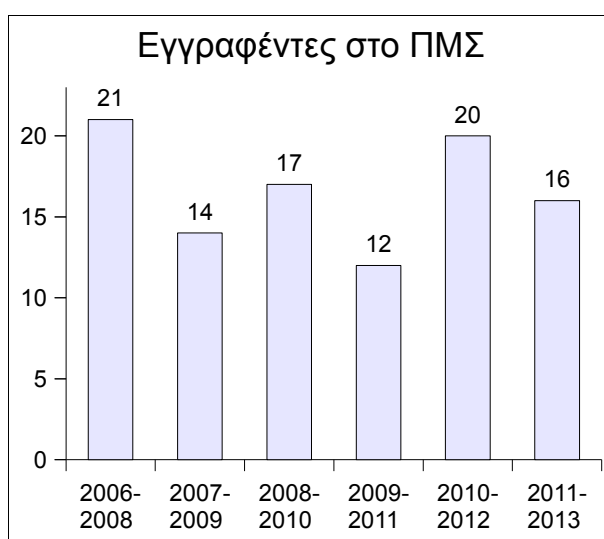
Ιδιαίτερη σημασία και στην παρούσα αξιολόγηση δόθηκε στην εύρεση των παραγόντων που θα μπορούσαν να συντελέσουν στη βελτίωση του Π.Μ.Σ. συνολικά. Επιμέρους σκοπός ήταν η εξακρίβωση του κατά πόσον η οργάνωση και η λειτουργία του Π.Μ.Σ. ανταποκρίνονται στους υιοθετημένους ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς του Παντείου Πανεπιστημίου, αλλά και συμβαδίζουν με τα μεθοδολογικά πρότυπα και τις εξελίξεις των επιστημών που θεραπεύει. Κάτω από αυτό το πρίσμα αξιολογήθηκαν οι βασικές συνιστώσες του Π.Μ.Σ. και ανιχνεύτηκαν νέα στοιχεία που μπορούν να συνεισφέρουν θετικά στην πορεία του. Στο παρόν κείμενο επιχειρείται μία ανάλυση των απαντήσεων των φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ. Στα παρακάτω διαγράμματα (Σχήμα 1, Σχήμα 2 και Σχήμα 3) παρουσιάζονται ο

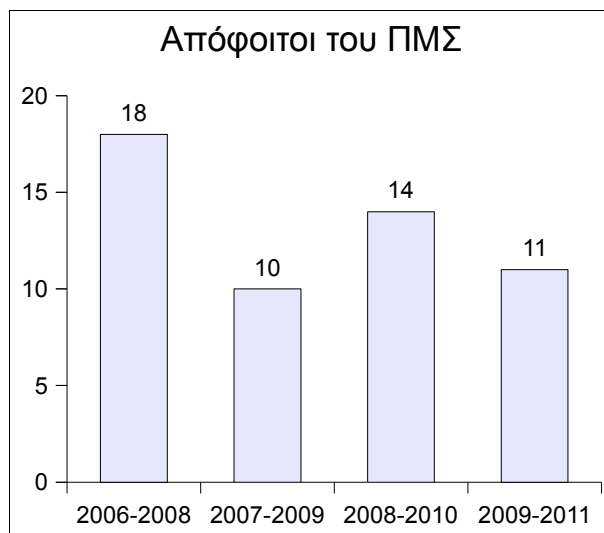
αριθμός των αιτήσεων, οι εγγραφέντες και οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. αντίστοιχα. Στο Σχήμα 1 και 2, έχει συμπεριληφθεί η αντίστοιχη πληροφορία για το Π.Μ.Σ. που θα λειτουργήσει κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2011-2013.

ΣΧΗΜΑ 1 Αριθμός αιτήσεων στο Π.Μ.Σ. (2006-2011)

ΣΧΗΜΑ 2 Εγγραφέντες στο Π.Μ.Σ. (2006-2011)

ΣΧΗΜΑ 3 Απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. (2006-2011)

Στον Πίνακα 3 παρουσιάζεται ο αριθμός των αιτήσεων, οι προσφερόμενες θέσεις, οι εισακτέοι και οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. για τα ακαδημαϊκά έτη 2006-2008, 2007-2009, 2008-2010 και 2009-2011.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 Αριθμός αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Π.Μ.Σ.

Τίτλος Π.Μ.Σ.: «Μεθοδολογία και εφαρμογές στην Κοινωνική Πολιτική»		2006-2008
Αιτήσεις		27
Εγγραφέντες (α+β)		21
(α)	Πτυχιούχοι του Τμήματος	12
(β)	Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	9
Προσφερόμενες θέσεις		21 ¹
Απόφοιτοι		18

¹ Οι προσφερόμενες θέσεις στο Π.Μ.Σ. ήταν συνολικά 20, αλλά λόγω ισοψηφίας των δύο τελευταίων υποψηφίων, η Γ.Σ.Ε.Σ. αποφάσισε να δεχτεί και τους δύο.

		2007-2009
Αιτήσεις (α+β)		38
(α)	Πτυχιούχοι του Τμήματος	20
(β)	Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	18
Εγγραφέντες (α+β)		14
(α)	Πτυχιούχοι του Τμήματος	9
(β)	Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	5
Προσφερόμενες θέσεις		20
Απόφοιτοι		10

		2008-2010
Αιτήσεις (α+β)		25
(α)	Πτυχιούχοι του Τμήματος	12
(β)	Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	13
Εγγραφέντες (α+β)		17
(α)	Πτυχιούχοι του Τμήματος	10
(β)	Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	7
Προσφερόμενες θέσεις		20
Απόφοιτοι		14

		2009-2011
Αιτήσεις (α+β)		15
(α)	Πτυχιούχοι του Τμήματος	9
(β)	Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	6
Εγγραφέντες (α+β)		12
(α)	Πτυχιούχοι του Τμήματος	7
(β)	Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	5
Προσφερόμενες θέσεις		20
Απόφοιτοι		11

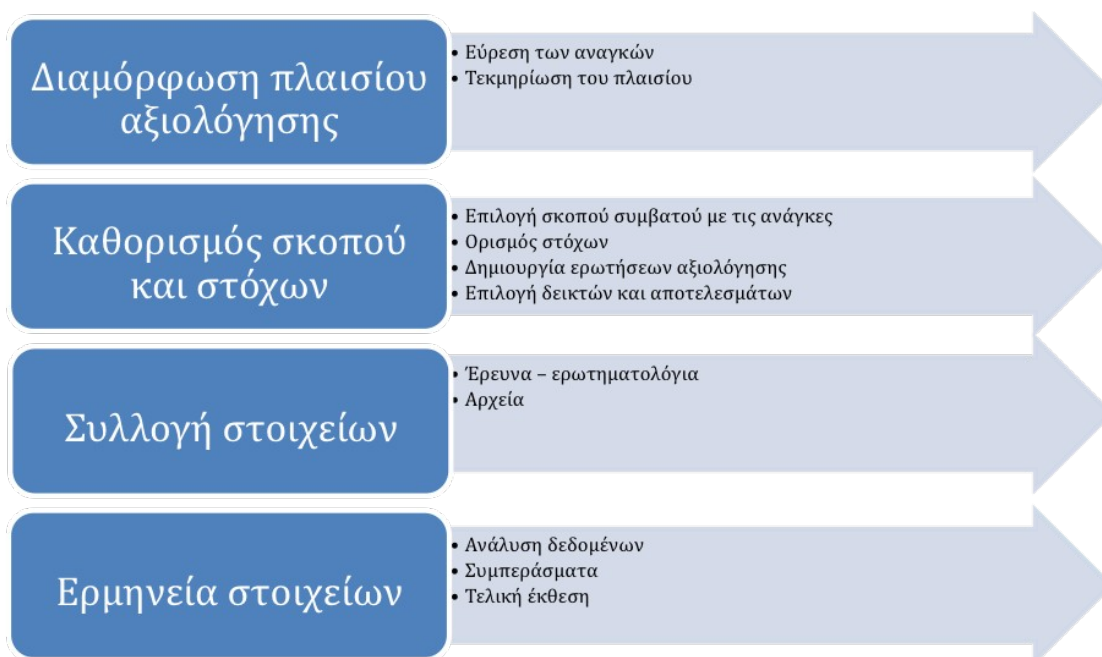
Όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, από τους εγγραφέντες στο Π.Μ.Σ. που λειτούργησε τα έτη 2009-2011 αποφοίτησαν συνολικά 11 άτομα καθώς ένας φοιτητής δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις του, όπως αυτές περιγράφονται στον κανονισμό

σπουδών του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Μεθοδολογία

Όπως ήδη αναφέρθηκε, σκοπός της προσπάθειας αυτής είναι η επισήμανση σημείων που χρήζουν βελτίωσης και ο προσδιορισμός των βημάτων που μπορούν να οδηγήσουν προς αυτήν την κατεύθυνση. Η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώθηκε σε τέσσερα στάδια, τα οποία αποτελούνται από επιμέρους φάσεις, όπως φαίνεται στο Σχήμα 4. Η αξιολόγηση ήταν **αθροιστική** (ή αλλιώς ανακεφαλαιωτική) που σημαίνει ότι διενεργήθηκε μετά το πέρας του προγράμματος και χρησιμεύει στη συνόψιση αυτού που έχουμε πετύχει. Η συλλογή αθροιστικών πληροφοριών βοηθάει στην εύρεση πιθανών αιτιών «αποτυχίας» και στην εξέταση της βελτίωση της κατάστασης.

ΣΧΗΜΑ 4 Επισκόπηση της διαδικασίας αξιολόγησης

Στην παρούσα αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκε ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο, το οποίο κατασκευάστηκε από τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και εγκρίθηκε

από τη Γ.Σ.Ε.Σ. (22/10/2008). Το ερωτηματολόγιο αυτό είχε χρησιμοποιηθεί και στις τρεις πρώτες αξιολογήσεις του Π.Μ.Σ. και διανεμήθηκε ηλεκτρονικά στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα (συνολικά 11). Για την κατασκευή του ερωτηματολογίου η Σ.Ε. ακολούθησε τους γενικούς κανόνες περί συγγραφής ερωτηματολογίων (Robson, 2008), αφού μελέτησε ερωτηματολόγια που έχουν συνταχθεί για αντίστοιχο σκοπό, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Η Επιτροπή έκρινε ως καταλληλότερο το ερωτηματολόγιο που έχει χρησιμοποιηθεί στο King’s College London (KCL), University of London και παρατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

www.kcl.ac.uk/content/1/c4/30/51/evaluation.doc.

Το ερωτηματολόγιο που συμπλήρωσαν ανώνυμα και οι 11 φοιτητές/φοιτήτριες παρατίθεται στο Παράρτημα (σελ. 23) και ζητά από τους φοιτητές/τριες να αξιολογήσουν τους εξής βασικούς άξονες του Π.Μ.Σ.:

- **Περιεχόμενο και ακαδημαϊκό επίπεδο του προγράμματος**

Στις ερωτήσεις που αντιστοιχούν σ’ αυτόν τον άξονα, ζητήθηκε από τους φοιτητές να αξιολογήσουν συνολικά το πρόγραμμα και το ακαδημαϊκό επίπεδό του.

- **Ακαδημαϊκό επίπεδο των φοιτητών και εμπειρία από το Π.Μ.Σ.**

Ο άξονας αυτός αξιολογεί την άποψη των φοιτητών για το ακαδημαϊκό επίπεδο των συμφοιτητών τους. Στις απαντήσεις των φοιτητών μπορεί να ανιχνευτεί η άποψή τους για τον τρόπο εισαγωγής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ., για τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις εισαγωγής τους.

- **Διδακτικό προσωπικό και διδασκαλία**

Ένα σημαντικό σημείο που εξετάζεται είναι η επαφή των καθηγητών με τους φοιτητές, η διαθεσιμότητά τους, καθώς και το αν ενεργοποιούσαν τους φοιτητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Επιπλέον εξετάζεται κατά πόσο η διδασκαλία ήταν κατανοητή, με σωστό ρυθμό, ενδιαφέρουσα, καλά

οργανωμένη και υποστηριζόταν από οπτικο-ακουστικά μέσα.

- **Η επίβλεψη της διπλωματικής εργασίας**

Στις ερωτήσεις του επόμενου άξονα εξετάζεται η ποιότητα της επίβλεψης της διπλωματικής εργασίας των φοιτητών. Πιο συγκεκριμένα, ζητείται από τους φοιτητές να διευκρινίσουν αν η επίβλεψη των διπλωματικών τους εργασιών ήταν διαρκής, επαρκής και ικανοποιητική.

- **Προτάσεις βελτίωσης του Π.Μ.Σ.**

Ο τελευταίος άξονας αποτελούμενος από τις τέσσερις τελευταίες ερωτήσεις, προσπαθεί να αποτυπώσει τα αρνητικά και θετικά στοιχεία του προγράμματος, ζητώντας από τους φοιτητές να κατονομάσουν το στοιχείο που δεν θα επιθυμούσαν να αλλάξει στο Π.Μ.Σ. και εκείνο που θα ήθελαν περισσότερο να αλλάξει. Επιπλέον εξετάζεται η απόψη των φοιτητών σχετικά με το ποια πεδία θα έπρεπε να προστεθούν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα ή να αναπτυχθούν περισσότερο, και ποια να αφαιρεθούν ή να αναπτυχθούν λιγότερο.

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα, όπως αυτά προκύπτουν από την προσεκτική ανάγνωση των απαντήσεων του συνόλου των φοιτητών που ανταποκρίθηκαν θετικά στο κάλεσμα της Σ.Ε. και κατέθεσαν τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγιά τους στη Γραμματεία του Τμήματος.

- **Περιεχόμενο και ακαδημαϊκό επίπεδο του προγράμματος**

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των απαντήσεων οι φοιτητές αξιολογούν το Π.Μ.Σ. από “μέτριο” ως “πολύ καλό”. Πιο συγκεκριμένα 6/11 φοιτητές αναφέρουν ότι το Π.Μ.Σ. ήταν “πολύ καλό”, 4/11 ότι ήταν “καλό” και ένας φοιτητής/τρια αναφέρει ότι ήταν “μέτριο”. Οι επιλογές “κακό” και “πολύ κακό” δεν επιλέχθηκαν

από τους φοιτητές.

Οι φοιτητές εν γένει αναφέρουν ότι το Π.Μ.Σ. είναι καλά οργανωμένο, έχει ενδιαφέροντα μαθήματα, παρέχει ευρύ φάσμα γνώσεων που αφορούν πολλά και διαφορετικά πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής, διαθέτει υψηλό ακαδημαϊκό επίπεδο καθηγητών και επιπλέον άψογη συνεργασία μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών. Επίσης αναφέρεται ότι θα υπήρχε βελτίωση αν υπήρχαν περισσότερες εφαρμογές σε πραγματικά προβλήματα ή συμμετοχή σε πραγματικές έρευνες και λιγότερα θεωρητικά μαθήματα.

Επίσης, σχετικά με το ακαδημαϊκό επίπεδο του Π.Μ.Σ., 10/11 πιστεύουν ότι ήταν ανάλογο των προσδοκιών τους, ενώ ένα άτομο επισημαίνει ότι δεν ήταν υπονοώντας ότι ήταν καλύτερο και πιο απαιτητικό από ότι περίμενε. Γενικά αναφέρεται ότι το μεταπτυχιακό πρόγραμμα έχει υψηλό επίπεδο και ότι μπορεί να ανταγωνιστεί μεταπτυχιακά προγράμματα του εξωτερικού.

Το περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. το οποίο καλύπτει πολλά και διαφορετικά πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής κρίθηκε από 10/11 ερωτώμενους ως κατάλληλο και ικανοποιητικό. Ένα φοιτητής/τρια αναφέρει ότι θα μπορούσε να περιοριστεί το μάθημα της Επιστημολογίας ενώ άλλος/η αναφέρει ότι δίνεται “υπερβολική βαρύτητα στις στατιστικές αναλύσεις”.

- **Ακαδημαϊκό επίπεδο των φοιτητών και εμπειρία από το Π.Μ.Σ.**

Το ακαδημαϊκό επίπεδο των συμφοιτητών τους κρίθηκε ως “καλό” (3/11), ως “μέτριο” (3/11) και ως “πολύ καλό” (5/11). Οι περισσότεροι φοιτητές/τριες αναφέρουν ότι η πλειονότητα των φοιτητών έδειξε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και κατέβαλε σημαντική προσπάθεια. Αναφέρεται επίσης ότι το επίπεδο των φοιτητών θα έπρεπε να είναι υψηλότερο ως προς τα αγγλικά και τους Η/Υ (1/11) ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του προγράμματος και ότι κάποιιοι

φοιτητές από άλλα τμήματα δεν είναι εξοικιωμένοι με το αντικείμενο της Κοινωνικής Πολιτικής και αυτό δημιουργεί κάποια προβλήματα (1/11).

Η εμπειρία συμμετοχής στο Π.Μ.Σ. αξιολογείται ως “πολύ ικανοποιητική” (3/11), ως “αρκετά ικανοποιητική” (7/11) και ως “λίγο ικανοποιητική” (1/11). Ειδικότερα οι ερωτώμενοι αναφέρουν ότι το Π.Μ.Σ. συνετέλεσε στη διεύρυνση των επιστημονικών τους γνώσεων, συνέβαλε ουσιαστικά στην εκμάθηση νέων τεχνικών και μεθοδολογιών (όπως είναι το SPSS) και στη συγγραφή εργασιών. Επίσης αναφέρεται ότι το Π.Μ.Σ. δεν πρόσφερε στον συγκεκριμένο φοιτητή/τρια τις γνώσεις που χρειαζόταν (1/11), ενώ επισημαίνεται ότι η έναρξη των μαθημάτων (στις 15.00 μ.μ.) δεν διευκολύνει τους εργαζόμενους φοιτητές (1/11).

- **Διδακτικό προσωπικό και διδασκαλία**

Όλοι οι ερωτώμενοι αναφέρουν ότι οι καθηγητές είχαν καλή επαφή με τους φοιτητές στη διάρκεια του μαθήματος, ότι ήταν διαθέσιμοι στους φοιτητές εκτός μαθημάτων και ότι οι καθηγητές ενεργοποιούσαν τους φοιτητές στη διάρκεια του μαθήματος.

Ειδικότερα αναφέρεται ότι οι φοιτητές/τριες είχαν άψογη συνεργασία με τους καθηγητές και την απόλυτη στήριξή τους και ότι είχαν άριστες σχέσεις εντός και εκτός αιθουσών. Τονίζουν ιδιαίτερα, όπως φαίνεται και από τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που συνθέτουν τον τελευταίο άξονα, ότι η άριστη σχέση των καθηγητών με τους φοιτητές και ο τρόπος που διεξάγουν οι καθηγητές το μάθημά τους είναι από τα στοιχεία που δεν θα ήθελαν να αλλάξει στπ Π.Μ.Σ. Οι καθηγητές ήταν πάντα διαθέσιμοι ακόμη και για τηλεφωνική ή ηλεκτρονική επικοινωνία και ένα στοιχείο που θα μπορούσε να βελτιώσει το Π.Μ.Σ. είναι η επιπλέον χρήση οπτικοακουστικών μέσων και οι επισκέψεις περισσότερων επιστημόνων και εμπείρων του χώρου της Κοινωνικής Πολιτικής.

Όλοι οι φοιτητές/τριες υποστηρίζουν ότι η διδασκαλία ήταν **κατανοητή**, ότι ήταν **ενδιαφέρουσα**, ότι ήταν **καλά οργανωμένη** και ότι **υποστηριζόταν από οπτικό-ακουστικά μέσα**. Επίσης 10/11 φοιτητές/τριες ισχυρίζονται ότι η διδασκαλία γινόταν με **σωστό ρυθμό**.

- **Η επίβλεψη της διπλωματικής εργασίας**

Στον Πίνακα 4 αναγράφονται οι τίτλοι των διπλωματικών εργασιών που εκπονήθηκαν και οι αντίστοιχες τριμελής επιτροπές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 Τίτλοι διπλωματικών εργασιών και τριμελής επιτροπές

Θέμα διπλωματικής εργασίας	Τριμελής Επιτροπή και Επιβλέπων (Ε)
ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ	Κουζής Ι. (Ε) Πετράκη Γ. Σακελλαρόπουλος Σ.
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ	Παπαδοπούλου Δ. (Ε) Μπάγκαβος Χ. Πρόκου Ε.
ΓΥΝΑΚΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (19 ^{ος} και 20 ^{ος} αιώνας)	Κορασίδου Μ. (Ε) Καραμεσίνη Μ. Πετράκη Γ.
ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΓΗΡΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	Ρομπόλης Σ. (Ε) Μπάγκαβος Χ. Κορασίδου Μ.
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: Ο ΚΛΑΔΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (ΟΑΕΕ)	Μπάγκαβος Χ. (Ε) Ρομπόλης Σ. Τσίμπος Κ. (Παν. Πειραιώς)
ΟΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΨΥΧΙΚΑ ΑΣΘΕΝΕΙΣ	Παπαδοπούλου Δ. (Ε) Σακελλαρόπουλος Σ. Δημουλάς Κ.
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΧΩΡΟΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	Ανθοπούλου Θ. (Ε) Δημουλάς Κ. Κουτσούρης Α. (Γεωπονικό Παν.)

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΠΟΛΥΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΑΣ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΕΤ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	Ανθοπούλου Θ. (Ε) Κουζής Ι. Ψημμένος Ι.
ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ, ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	Συμεωνάκη Μ. (Ε) Παπαδοπούλου Δ. Πρόκου Ε.
Η ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	Συμεωνάκη Μ. (Ε) Μπάγκαβος Χ. Πρόκου Ε.
Η ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε. ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΥΜΗΣ- ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	Ανθοπούλου Θ. (Ε) Ρομπόλης Σ. Μπάγκαβος Χ.

Το σύνολο των φοιτητών αναφέρει ότι η επίβλεψη της διπλωματικής εργασίας ήταν **διαρκής** (8/11), ότι ήταν **επαρκής** (10/11) και ότι ήταν **ικανοποιητική** (11/11). Γενικά υποστηρίζουν ότι είχαν διαρκή συνεργασία με τους καθηγητές τους, ότι ήταν σε συνεχή επικοινωνία και ότι δόθηκαν από τους καθηγητές οι απαραίτητες κατευθύνσεις για τη βιβλιογραφία, τη δομή και τη συγγραφή της εργασίας. Ένας φοιτητής/τρια επισημαίνει ότι μια μεγαλύτερη ενεργοποίηση από την πλευρά του/της καθηγητή/τριας θα είχε ως αποτέλεσμα μια καλύτερη διπλωματική εργασία.

- **Προτάσεις βελτίωσης του Π.Μ.Σ.**

Στην ενότητα αυτή ζητήθηκε από τους φοιτητές να υποδείξουν αυτό που δεν θα ήθελαν να αλλάξει στο Π.Μ.Σ. Το σημεία που ανέδειξαν οι απαντήσεις των φοιτητών είναι τα εξής:

- η καλή συνεργασία καθηγητών και φοιτητών, ο τρόπος που οι καθηγητές διεξάγουν το μάθημα και η καλή επαφή τους με τους φοιτητές (4/11),
- η εκπόνηση εργασιών στο Γ' Εξάμηνο (3/11),
- ο δωρεάν χαρακτήρας του (2/11)
- τα μαθήματα με το SPSS (1/11),

- η οργάνωση του Π.Μ.Σ. (1/11),
- τα μαθήματα που αφορούν την απασχόληση στο Γ' εξάμηνο (1/11),
- τα μαθήματα “Μεθοδολογικές προσεγγίσεις της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ένταξης”, “Σχεδιασμός προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής” και “Αξιολόγηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής” και το μάθημα “Κοινωνική θεωρία και Κοινωνική πολιτική” (1/11), και
- οι διαλέξεις από άτομα εκτός τμήματος (1/11).

Όσον αφορά τα πράγματα που θα επιθυμούσαν περισσότερο να αλλάξουν στο Π.Μ.Σ.:

- το μάθημα της Επιστημολογίας (3/11),
- να αλλάξει ο τρόπος εξέτασης στο Α' και Β' εξάμηνο (2/11) και να γίνεται με τη βοήθεια εργασιών,
- να αυξηθεί ο αριθμός των απουσιών (2/11). Επισημαίνεται επίσης ότι ο κανονισμός του Π.Μ.Σ. είναι πολύ αυστηρός (παρουσίες και deadlines) και θα πρέπει να προβλέπονται εναλλακτικές για ειδικές περιπτώσεις (1/11),
- να διασπαστεί το τριπλό μάθημα (1/11),
- να γίνεται ανάλυση από τους καθηγητές του τρόπου συγγραφής μιας εργασίας (1/11),
- να υπάρχει πρακτική άσκηση κατά τη διάρκεια του Π.Μ.Σ. (1/11),
- να μειωθεί το χρηματικό κόστος της εκτύπωσης και παράδοσης της διπλωματικής εργασίας (1/11),
- να υπάρχουν περισσότερες εξαμηνιαίες και εβδομαδιαίες εργασίες και παρουσιάσεις από τους ίδιους τους φοιτητές (1/11),
- να υπάρχει περισσότερο SPSS και στατιστική ανάλυση (1/11), και
- ο τρόπος εξέτασης κάποιων μαθημάτων να μην βασίζεται στην αποστήθιση (1/11).

Ως προς τα πεδία που θα επιθυμούσαν οι φοιτητές να προστεθούν ή να αναπτυχθούν περισσότερο, αναφέρονται:

- ο σχεδιασμός και η αξιολόγηση προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής (3/11),
- η μεθοδολογία έρευνας (3/11),
- να δοθεί περισσότερη έμφαση στα μαθήματα σχετικά με το SPSS (2/11),
- να γίνει υποχρεωτική για κάθε φοιτητή η συμμετοχή σε μια έρευνα πεδίου (1/11),
- ένας/μία φοιτητής/τρια αναφέρει ότι δεν πρέπει να προστεθεί κάτι στο Π.Μ.Σ. (“το Π.Μ.Σ. είναι άψογα οργανωμένο, οι καθηγητές είναι απόλυτα συνεπής και οργανωμένοι και σίγουρα γνώστες του αντικειμένου”),
- πρακτική εξάσκηση στα μαθήματα του σχεδιασμού και της αξιολόγησης των προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής (1/11), και
- να δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε πραγματική έρευνα και αναπαράσταση της πορείας ενός κοινωνικού προγράμματος (1/11).

Ως προς τον προσδιορισμό των πεδίων που θα επιθυμούσαν να αφαιρεθούν ή να αναπτυχθούν λιγότερο στο Π.Μ.Σ.:

- να αφαιρεθεί το μάθημα της Επιστημολογίας (4/11),
- να αναπτυχθεί λιγότερο το μάθημα της Επιστημολογίας (1/11) ή να δίνονται λιγότερα θέματα ώστε το θέμα της εργασίας να δίνεται νωρίτερα (1/11),
- να αντικατασταθεί το μάθημα της Επιστημολογίας με ένα κοινωνιολογικό (1/11),
- το Π.Μ.Σ. πρέπει να έχει λιγότερα θεωρητικά μαθήματα (1/11),
- το μάθημα Μεθοδολογικές προσεγγίσεις των ανισοτήτων και της κοινωνικής συνοχής στην ύπαιθρο χώρα, παρότι είναι ενδιαφέρον δεν έχει έντονο κοινωνικό στοιχείο (1/11),
- να αφαιρεθεί ή να διαιρεθεί σε 2 ή 3 ξεχωριστά μαθήματα το τριπλό μάθημα

(1/11), και τέλος

- το SPSS είναι δύσκολο για όσους φοιτητές δεν είναι εξοικειωμένοι (1/11).
- Ένας/μία φοιτητής/τρια αναφέρει ότι είναι ικανοποιητικό ως έχει (1/11).

Συμπεράσματα

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των δεδομένων μπορούμε να ισχυριστούμε ότι επιτεύχθηκαν εν γένει οι αρχικοί στόχοι που επεδίωκε το μεταπτυχιακό πρόγραμμα και δόθηκε η ζητούμενη έμφαση στη βαθύτερη γνώση των μεθοδολογικών εργαλείων και των εφαρμογών που προκύπτουν για την άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής. Βασιζόμενοι στις απαντήσεις των φοιτητών θα μπορούσαμε να πούμε ότι μια περαιτέρω ανάπτυξη τεχνικών και μεθοδολογιών με έμφαση σε συγκεκριμένες εφαρμογές στα πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής θα αξιοποιούσε επιπλέον το προαναφερθέν θετικό σημείο. Φαίνεται ότι αυτό που ενδιαφέρει περισσότερο τους φοιτητές είναι οι εφαρμογές σε πραγματικά προβλήματα, η συμμετοχή σε πραγματικές έρευνες και η πρακτική εφαρμογή σε διαφορετικά πεδία των διδασκόμενων τεχνικών. Το ακαδημαϊκό περιεχόμενο, η δομή και οργάνωση του Π.Μ.Σ. κινούνται σε αρκετά υψηλά επίπεδα και μπορούν να ενισχυθούν περισσότερο, ώστε να αξιοποιηθεί περαιτέρω η ήδη θετική του αποτίμηση.

Για τον τρόπο εξέτασης των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. οι φοιτητές προτείνουν περισσότερες εργασίες στο Α' και Β' εξάμηνο, ώστε να εξασκηθούν οι φοιτητές στη συγγραφή εργασιών πριν τη συγγραφή της διπλωματικής τους εργασίας. Για να βελτιωθεί το ακαδημαϊκό επίπεδο των φοιτητών/τριων φαίνεται ότι αυτό που προτείνεται είναι αυστηρότερα κριτήρια επιλογής (και ως προς τα αγγλικά και τις σχετικές με τους Η/Υ δεξιότητες) ώστε οι φοιτητές που επιλέγονται να μπορούν να ανταπεξέλθουν πιο άνετα στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ. Το ακαδημαϊκό επίπεδο του Π.Μ.Σ., το διδακτικό προσωπικό του και οι σχέσεις που αναπτύσσουν με τους φοιτητές κρίνονται ως άριστες από όλους τους φοιτητές και παραμένει ένα από τα

πολύ θετικά στοιχεία του Π.Μ.Σ.

Ως προς το περιεχόμενο μία υπόδειξη των φοιτητών είναι η μείωση των καθαρά θεωρητικών μαθημάτων και η αντίστοιχη ενίσχυση των πιο εφαρμοσμένων, δεδομένου ότι αυτά ταιριάζουν περισσότερο με τη φύση του Π.Μ.Σ. γεγονός που έχουμε ήδη παρατηρήσει και από τις προηγούμενες αξιολογήσεις.

Στη συνέχεια επιχειρούμε μια ανάλυση των σημείων αυτών βασιζόμενοι στις βασικές ιδέες της SWOT analysis, προσπαθώντας να εντοπίσουμε στις απαντήσεις των φοιτητών ενδεχόμενα:

- Δυνατά σημεία (**Strengths**): τα οποία πρέπει να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε.
- Αδύνατα σημεία (**Weaknesses**): τα οποία πρέπει να διορθώσουμε, ή να αποφύγουμε.
- Ευκαιρίες (**Opportunities**): τις οποίες πρέπει να διευρύνουμε, ή να εκμεταλλευτούμε, και
- Απειλές (**Threats**): τις οποίες πρέπει να υπολογίσουμε και να λάβουμε υπόψη μας.

Τα δυνατά και αδύναμα σημεία σχετίζονται με το εσωτερικό περιβάλλον του Π.Μ.Σ. και οι απειλές και οι ευκαιρίες με το εξωτερικό περιβάλλον, όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 Ανάλυση σημείων για το Π.Μ.Σ. “ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ”

Εσωτερικό Περιβάλλον	<u>Δυνατά σημεία</u> <i>Πλεονεκτήματα που είναι υπό έλεγχο</i>	<u>Αδύνατα σημεία</u> <i>Μειονεκτήματα που είναι υπό έλεγχο</i>
Εξωτερικό Περιβάλλον	<u>Ευκαιρίες</u> <i>Ενδεχόμενες δυνατότητες που παρέχει το περιβάλλον και δεν προέρχονται από το είναι υπό έλεγχο</i>	<u>Απειλές</u> <i>Ενδεχόμενοι κίνδυνοι που περιβάλλον και δεν είναι υπό έλεγχο</i>

Το σύνολο των σημείων εισέρχεται στον πίνακα SWOT, όπως φαίνεται στο Σχήμα 5. Με τη βοήθεια της τεχνικής αυτής αποτυπώνεται η όψη της υφιστάμενης κατάστασης και αναλύονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία του Π.Μ.Σ. ως προς το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του προγράμματος. Ο Πίνακας 6 μπορεί να βοηθήσει στον προσδιορισμό των σημείων που χρήζουν βελτίωσης (αδυναμίες) και στην επικέντρωση των θετικών σημείων (δυνατότητες).

ΣΧΗΜΑ 5 ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ SWOT

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 ΠΙΝΑΚΑΣ SWOT για το Π.Μ.Σ. “ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ”

Δυνατά σημεία	Αδύνατα σημεία	Ευκαιρίες	Απειλές
Πολύ αξιόλογο διδακτικό προσωπικό (άκρως κατάλληλο για τη διαδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ.)	Τρόπος εξέτασης των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου Θεωρητικά μαθήματα	Ο δωρεάν χαρακτήρας του Π.Μ.Σ.	-
Άριστες σχέσεις καθηγητών-φοιτητών	Απουσία πρακτικής εφαρμογής των διδασκόμενων τεχνικών σε πραγματικά προβλήματα (πρακτική άσκηση)		
Υψηλό ακαδημαϊκό περιεχόμενο	Αυστηρός κανονισμός		
Ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών			
Άριστη επίβλεψη διπλωματικών εργασιών			
Πολύ καλή ακαδημαϊκή δομή του προγράμματος			
Οργανωμένα μαθήματα και ενδιαφέρουσες διαλέξεις			

Βιβλιογραφία

- Κ. Κασιμάτη, *Κοινωνικός Σχεδιασμός και Αξιολόγηση*, Αθήνα (Gutenberg) 2002.
- J. Bell, *Μεθοδολογικός Σχεδιασμός Παιδαγωγικής και Κοινωνικής Έρευνας*, μτφρ. Α. Ρήγα, Αθήνα (Gutenberg) 2001.
- J. Herman – L. Morris and C. Fitz-Gibbon, *Evaluator’s Handbook*, California (Sage) 1987.
- M. O. Patton, *How to use Qualitative Methods in Evaluation*, (Sage) 1987.
- M. Patton, *Utilization-Focused Evaluation*, (Sage) 1997.
- C. Robson, *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου*, μτφρ. Β. Νταλάκου, Κ. Βασιλικού. επιμ. Κ. Μιχαλοπούλου, Αθήνα (Gutenberg) 2007.
- P. Rossi – H. Freeman, *Evaluation: A Systematic Approach*, Beverly Hills (Sage) 1993.
- B. Stecher – W. Davis, *How to focus an Evaluation*, (Sage) 1987.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο

1. Πώς αξιολογείτε συνολικά το Π.Μ.Σ.;

Πολύ καλό   Καλό   Μέτριο   Κακό   Πολύ κακό

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Ήταν το ακαδημαϊκό επίπεδο του Π.Μ.Σ. αυτό που περιμένατε;

Ναι   Όχι

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Ήταν το περιεχόμενο το κατάλληλο;

Ναι Όχι

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Πώς αξιολογείτε το ακαδημαϊκό επίπεδο των συμφοιτητών:

Πολύ καλό Καλό Μέτριο Κακό Πολύ κακό

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Η εμπειρία σας από το Π.Μ.Σ. ήταν:

Πολύ ικανοποιητική   Αρκετά (ικανοποιητική)   Λίγο (ικανοποιητική)   Καθόλου

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

– *Διδασκαλία και έλεγχος ποιότητας*

6. Πιστεύετε ότι οι καθηγητές:

Έχουν καλή επαφή με τους φοιτητές στη διάρκεια του μαθήματος:	Ναι	Όχι
Είναι διαθέσιμοι στους φοιτητές εκτός μαθημάτων:	Ναι	Όχι
Ενεργοποιούν τους φοιτητές στη διάρκεια του μαθήματος:	Ναι	Όχι

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Κατά τη γνώμη σας η διδασκαλία ήταν εν γένει

Κατανοητή	Ναι	Όχι
Με σωστό ρυθμό	Ναι	Όχι
Ενδιαφέρουσα	Ναι	Όχι
Καλά οργανωμένη	Ναι	Όχι
Υποστηριζόταν από οπτικό-ακουστικά μέσα	Ναι	Όχι

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Η επίβλεψη της διπλωματικής εργασίας ήταν:

Διαρκής	Ναι	Όχι
Επαρκής	Ναι	Όχι
Ικανοποιητική	Ναι	Όχι

Παρακαλώ σχολιάστε σχετικά:

.....

.....

.....

.....

.....

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, με τη σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης, σας παρακαλεί να βοηθήσετε στη βελτίωση και την καλύτερη οργάνωση του Προγράμματος απαντώντας στο ερωτηματολόγιο που επισυνάπτεται. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια κατατίθενται ανωνύμως σε κλειστό φάκελο με την ένδειξη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. στη Γραμματεία του Τμήματος το αργότερο μέχρι τη Παρασκευή 8 Οκτωβρίου.

Γνωρίζοντας ότι θα ανταποκριθείτε θετικά στο αίτημα αυτό, σας ευχαριστούμε θερμά εκ των προτέρων για τη συμβολή σας στην προσπάθειά μας,

Η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Καθηγητής Σ. Ρομπόλης

Αναπλ. Καθηγήτρια Α. Μιχαλοπούλου

Επικ. Καθηγήτρια Μ. Κορασίδου

Επικ. Καθηγητής Χ. Μπάγκαβος

Επικ. Καθηγήτρια Μ. Συμεωνάκη

